

1961 1970 1974 1976 1981 1987 1988 1991 1994 1995 1999 2005 2008 2011 2015 2018 2021 2024

—autor izložbe Goran Martin Štimac

zahvale:

Vera Horvat-Pintarić
 Fadil Vejzović
 Mario Bošnjak
 Marko Grčić
 Željko Borčić
 Ivan Doroghy

Željko Serdarević
 Dejan Kršić
 Mario Aničić
 Ivan Antunović
 Vanja Cuculić

Marko Golub HDD
 Željko Koprolićec
 Velimir Kovačić
 Nela Aviani r&o

Kristina Bonjeković
 Jadranka Vinterhalter
 Muzej suvremene umjetnosti Zagreb
 Daina Glavočić
 Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka
 Tončica Cukrov
 Muzejsko dokumentacijski centar
 Vesna Kedmenec Križić
 Kabinet grafike
 Rozana Vojvoda
 Umjetnička galerija Dubrovnik
 Koraljka Vlažo
 Muzej za umjetnost i obrt
 Anna Grabowska-Konwent
 Narodni muzej u Poznani, Poljska

Trajanje izložbe
 17. 4. - 7. 5. 2012.

Organizator:
 HDD - Hrvatsko dizajnersko društvo
<http://dizajn.hr>

HDD galerija
 Boškovićeve 18, Zagreb
 Voditelj galerije:
 Marko Golub

Postav izložbe, video i deplijan:
 Goran Martin Štimac

Sponzori tiska:
 Cerovski print boutique
 Ars kopija

Radno vrijeme:
 pon-pet 10 - 20h, subotom 10 - 15h

Rad HDD galerije podržavaju
 Ministarstvo kulture RH i Grad Zagreb

Roman Cieśliewicz [čitaj Čišlević, od poljskog *cieśla* što znači *tesar/stolar*]— rođen 13.1.1930. u Lwowu u tadašnjoj Poljskoj, današnjoj Ukrajini, umro 21.1.1996. u Parizu—poljsko/francuski je grafičar i dizajner velike internacionalne reputacije.

Nakon diplome na Krakovskoj akademiji, od 1955.-1963. stvara više od 200 plakata i postaje međunarodno priznat. 1963. odlazi u Pariz i započinje intenzivnu suradnju s mnogim izdavačkim i galerijskim kućama kao dizajner i umjetnički direktor (magazini *Elle* i *Vogue*, *Opus International*, Centar Georges Pompidou, reklamna agencija M.A.F.I.A. itd.). Mnoge prestižne izložbe i nagrade teško je pobrojati.

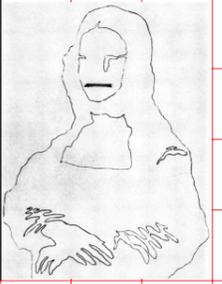
Kao rijetko koji autor „tog kalibra” Cieśliewicz je mnogo boravio u Hrvatskoj kojoj se iznova vraćao vezan poslom i prijateljstvima. U raznim povijesnim pregledima hrvatskog dizajna nezaobilazno se kao „mitsko mjesto”, spominje njegov redizajn magazina *Start* bez da se imalo pobliže objašnjavaju okolnosti suradnje te u čemu se redizajn upoče sastojao. Ova izložba nastoji to bolje rasvijeliti.

Nevjerojatan je podatak da je **treća samostalna izložba Romana Cieśliewicza** (nakon Varšave 1959. i Krakova 1960.) održana upravo kod nas, u **Galeriji likovnih umjetnosti u Rijeci**.

Roman, tada već priznati poljski dizajner izlaže plakate rađene u karakterističnom „poljskom stilu” kojeg ovom prilikom nesumnjivo pomaže internacionalizirati. Izloženi radovi nastali su u njegovim kasnim 20-im i na početku 30-tih godina života.

nagradivani reklamni plakat **Moda Polska** offset 68x48 cm 1959.

Na **1. međunarodnu izložbu originalnog crteža** u Modernoj galeriji u Rijeci Cieśliewicz prijavljuje tri crteža.

Mona Lisa crtež tušem 1967/68.

2. međunarodna izložba originalnog crteža u Modernoj galeriji u Rijeci.

Société de Consommation /Potrošačko društvo xerox u boji, kombinirana tehnika, 4 kartona spojenih ljepljivom trakom 41x41 cm 1969.

WICZ CIEŚLAWO

Sjajni tragovi 1961-1995

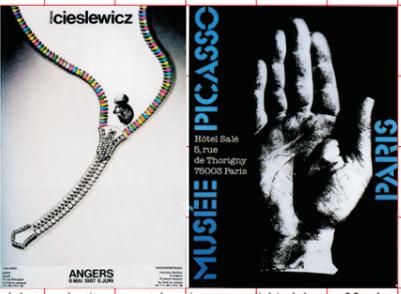

plakat *Avec l'enfant* / S djetetom 1979.
 plakat samostalne izložbe R.C. Plakat i fotomontaž 1980.

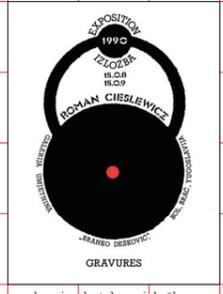
Za Galeriju umjetnina Branko Dešković dizajnira katalog i monografiju otoka Brača.

1987
 Cieśliewicz predsjed međunarodni m žirijem na izložbi ZGRAF5 i izlaže plakate.

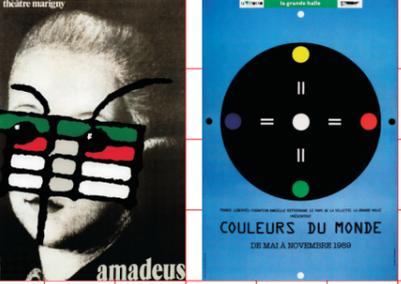
plakat za vlastitu samostalnu izložbu u Angersu, offset, 120x175 cm 1987.
 inauguracijski plakat za Musée Picasso/Muzej Picasso offset, 160x120 cm 1985.

1990
 U Bolu na Braču, u Galeriji umjetnina Branko Dešković, od 15.8. do 15.9. 1990. Cieśliewicz izlaže svoje „gravure” tj. *Simetrične figure*. To je njegova **92. samostalna izložba**.

naslovnica kataloga izložbe 1990.

1991
 Cieśliewicz sudjeluje na „ratnoj” izložbi ZGRAF6 kao selektor Francuske te izlaže plakate.

kazališni plakat *Amadeus* offset, 150x100 cm 1982.
 plakat *Couleurs du monde* / Boje svijeta offset, 175,5x119,5 cm 1989.

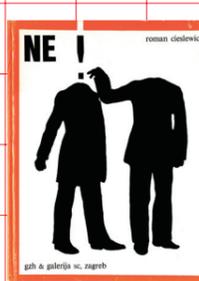
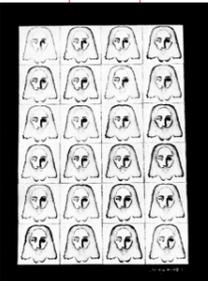
Cieśliewicz prijavljuje dizajn jubilarnog broja novina *Le Monde* 1944-1994 na izložbu ZGRAF7 (studeni-prosinac 1995.).

96
 Cieśliewicz umire u Parizu 21. siječnja.

1972

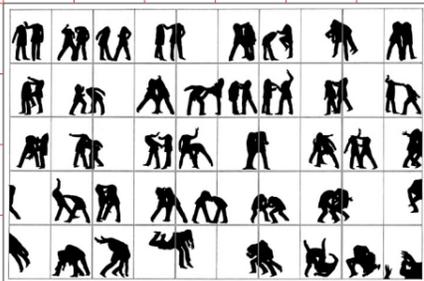
3. međunarodna izložba originalnog crteža u Modernoj galeriji u Rijeci. Cieslewicz prijavljuje 6 radova iz serije *repetitivnih kolaža* koji nastaju u razdoblju 1965. - 1971.

Jesus Superstar kombinirana tehnika, 38x28cm 1971.

naslovnica Igre odraslih/NE! 29x22,5 cm 1973.

Grafički zavod hrvatske i Galerija studentskog centra izdaju Cieslewiczjev projekt **Igre odraslih /NE!**, *artist-book* namjenjen djeci koji ih poziva da svoja razmišljanja o „dijalogu odraslih” napišu/nacrtaju na stranice knjige i vrate na adresu Grafičkog zavoda. / dizajn R. Cieslewicz, tekst Roland Topor

1977

Od 28.4. - 17.5.1977. Cieslewicz izlaže na **skupnoj izložbi u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik** u okviru slovenske **grupe Junij** (neformalne međunarodne grupe koja okuplja autore različitih izričaja koji su rođeni u mjesecu junu/lipnju).

plakat **Duc/ Vojvoda** offset 65x50 cm 1975.

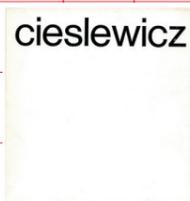

U međuvremenu je nakratko promjenjena glava magazina (br. 312-332) iz Avant Garde u prostek tipografiju te naslovi rubrika ("četvrti mini-redizajn").

Novi Cieslewiczjev "peti" redizajn počinje izmtrati od 331. broja, na naslovnici od 333.

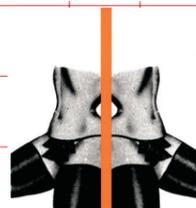
1973

Velika samostalna izložba **Romana Cieslewicza u Galeriji suvremene umjetnosti u Zagrebu** održana je od 20.9-7.10. 1973. Cieslewicz izlaže plakate, kolaže, opremu knjiga i radove ekonomske propagande.

Mona Lisa novogodišnja čestitka za Galerije grada Zagreba, 21x21 cm 1973/74.

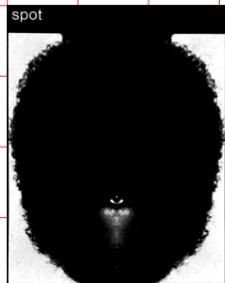
Plakat izložbe i dizajn kataloga potpisuje **Ivan Picelj**, svilotisak **Brano Horvat**, predgovor kataloga **Gillo Dorfles**, urednik **Božo Bek**.

naslovnica kataloga i serigrafijski predlist

1974

Časopis za fotografiju **Spot** br. 4, 1974. objavljuje osvrt o Cieslewiczu i zagrebačkoj izložbi. Cieslewicz sudjeluje na **4. međunarodnoj izložbi originalnog crteža** u Rijeci.

na naslovnici **Spot**-a je motiv sa serigrafije **La Panthere tres noire**, tiskane u formatu 64,1x50,4 cm

postav izložbe u galeriji na Katarininom trgu 2

Početak 1960-ih Cieslewicz radi ilustracije po grotesknoj i surrealističkoj prozi poljaka **Brunona Schulza** i prvi put koristi **Rorschachovsku** simetričnu kompoziciju što je začetak kasnije serije **Simetrične figure** koja postaje autorov dominantni i najprepoznatljiviji vid ekspresije.

Simetrične figure

Serijske serigrafije otisaka baziranih na simetriji nastala u razdoblju 1971-1974. Originalnih pedesetak kolaža su rađeni u malim dimenzijama i posljedično neki od njih reproducirani u sitotisku i izlagani na izložbama. Gotovo cijela serija je objavljena kao reklama za časopis **Zoom** (dok je radio kao art direktor agencije **M.A.F.I.A.**) i u **Startu** kao ilustracije uz razne članke.

Dorothee serigrafija, 64,1x50,2 cm 1973.

La Joconde serigrafija, 64,1x50,2 cm 1973.

—posudba iz Muzeja suvremene umjetnosti, Zagreb

1976

Magazin Start (izlazio od 1969. do 1991., 585 brojeva) projekt je izdavačke kuće **Vjesnik**, tada najveće i najprogressivnije u ex-Jugoslaviji. Iako isprva zamišljen kao auto-moto časopis (otuda naziv i erotske duplerice), dolaskom **Seada Saračevića** na mjesto glavnog urednika (od broja 105/1973. g) počinju njegove „zlatne godine” i transformacija u najutjecajniji medijsko-kulturni dvotjednik čija se naklada penje do impresivnih 200.000 primjeraka.

naslovnica 200-tog broja

Cieslewiczeva legendarna maketa redizajna Starta

Cieslewicz inzistira na novom tretiranju fotografije (preko stranice, s jakim izrezima nasuprot sлагanju poput „poštanskih maraka”).

Na nagovor **Vere Horvat-Pintarić** (*gore u sredini*), gl. ur. **Sead Saračević** (*prvi s lijeva*) poziva **Cieslewicza** (*s ocalama*) da napravi redizajn magazina koji počinje u jubilarnom 200-tom broju pod motom **DVJESTA STARTOVA SAMO START!**. Grafičko uređivanje po Cieslewiczevim uputama, uz vlastiti pečat, preuzima ak.slikar **Fadil Vejzović**, postajući time jedan od naših prvih magazinskih art-direktora.

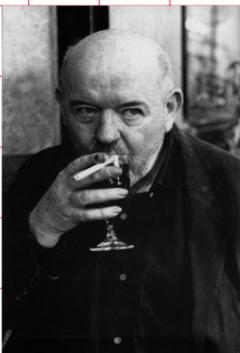
1981

Od broja 300/1980. godine mjesto glavnog urednika **Starta** preuzima **Mladen Pleše**. Odlučuju se krenuti u ponovni redizajn te ponovo zovu Cieslewicza.

Nažalost Jugoslavija ponovno upada u ekonomsku krizu, u izdavaštvu dolazi do nestašice papira (većina **Starta** tiska se na jeftinijem žuckastom nekvalitetnom papiru koji znatno ograničava ili potpuno onemogućava upotrebu kolora) te se većina Romanovih zamisli o dizajnu ne uspijeva realizirati.

Intervju Novi Start Romana Cieslewicza, autor Mladen Pleše, Start br. 331, 1981.

Osnovne značajke novog redizajna je upotreba tipografija **Glaser Stencil** (logotip, nazivi rubrika pisani okomito) i **Rockwell** (naslovi članaka) koje Roman često upotrebljava u 80-ima. Layout je kompozicijski učvršćen crnim ili kolor pravokutnicima. Karakterističnu Startovu zvijezdu znatno smanjuje (koristi za broj) te ubrzo potpuno zamjenjuje žutom petokrakom. Česti su i zakošeni naslovi.

par karakterističnih stranica nakon redizajna '81. ▶

